

ပျာကညီဘျာထံခဝရရှာန်

တၢ်ကစိၣ်ကြးသ့ၣ်ညါ

၃၉၆, ဘိၣ်ဉုးကျဲ, လိမတီၣ်, ဝုတကူၣ်
Ph. 95-1-214899(Ext. 124)
E.mail. kbccd08@gmail.com
Web -kbcm1913.org

နီၣ်ဂံၣ်(၂)

လိမုာ်, ၂၀၁၈နီၣ်

ကီၢ်ထးခိ ကညီဘျာထံခဝရ်ဖိ တၢ်အိၣ်ဖိၣ်ဖးဒိၣ်(၇၅)ဘျီတဘျီ

ကီၢ်ထးခိ ကညီဘျာထံခဝရ်ဖိ တၢ်အိၣ်ဖိၣ်ဖးဒိၣ်(၇၅)ဘျီတဘျီ ဘၣ်တၢ်မၤအိၣ်ဖိၣ်ဖးဒိၣ်ဖိ လၢမၤရဲး, ၂၈ သီဟါ တုာ်လၢ လါအုၣ်ဖျိ, ၁၁သီဟါ, ၂၀၁၈နီၣ် ဒီးဘၣ်တၢ်တူၢ်လိၣ်အိၣ်လၢ ဝုၢ်မုၢ်န့ၣ်န့ၣ်ကညီဘျာ ထံတၢ်အိၣ်ဖိၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်တီၢ်ထူမုၢ်ဝဲ- “ပတၢ်န့ၢ်သၢပံးယၢ်ကျၢၤ, မၤလၢထီၣ်ဒဲ တုာ်အလၢအိၣ်” န့ၣ်လီၤ. တၢ်အိၣ်ဖိၣ်ဖးဒိၣ်ကတီၢ် အိၣ်ဒီးတၢ်ဘျီတဘျီတၢ်ဘၢကတီၢ်, ကီၢ်ဒီးဝဲကျဲတဖၣ်အတၢ်ပၣ်ဖျါဒီးတၢ်စံၣ်ညီၣ်အၢၣ်လီၤကတီၢ် ဒီး တၢ်သတြီၤကတီၢ်တဖၣ်လၢအမုၢ်ခတဝဲကျဲၤ တၢ်ရူးသတြီၤလံၣ်စီဆုံ လၢ ဖိသ့ၣ်, သးစၢ်ဒီးသးပုၤ, ကျဲးစးကရၢတၢ်သတြီၤလၢအမုၢ် ဃၢ်လွံၤဒီး ခွါယၢ်, စီလိၣ်သတြီၤလၢ ပိၣ်မုၢ်ကရၢ, တၢ်ရူးတၢ်ကွဲးသတြီၤထါတဖၣ် လၢလံၣ်လံၣ်ဒီးတၢ်ဆဲးတၢ်လၢဝဲကျဲတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဝုၢ်မုၢ်န့ၣ်န့ၣ်ကညီဘျာ ထံတၢ်အိၣ်ဖိၣ်အိၣ်ဒီး တၢ်ဒီးစ့ၢ်ဒီးဘျာဘၣ်ဖိမုၢ်/ဖိခွါ(၈)ဂၤ ဒီးဒီးစ့ၢ်တဖၣ် အမုၢ်သ့ၣ်ယၢ်တၢ်မၤလိၣ်တၢ်အိၣ်ဖိၣ်သရၣ်, သရၣ်ဒိၣ်စီၤသ့ၣ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤလၢပံးဆဲးလီၤမံၤအိၣ်ဝဲ(၅၅)ဂၤန့ၣ်လီၤ. သရၣ်ဒိၣ်ဒီးကထၢၣ်ဆၣ်မုၢ် ထီၣ်ဒီး သရၣ်ဒိၣ်ဒီးကထၢၣ်ကြိထၢၣ်ဒုၤ ဘၣ်တၢ်ကွဲးလိၣ်အိၣ်လၢတၢ် ရဲၣ်တၢ်ကျဲတဘျီအံၤ လၢတၢ်ဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘၢခိဖျါယုၤ တၢ်ကစိၣ်တဖၣ် ဒီးလၢခဝရရှာန်အခၢၣ်စးသရၣ်မုၢ်ကူၣ်ဖိ လဲၤဒီးဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘၢခိလိၣ်မုၢ် လိၣ်ဘၣ်သးန့ၣ်လီၤ.

ကီၢ်တီၢ်အူသ့ၣ်တီၣ်ဘျီမိၤပုၤ တၢ်အိၣ်ဖိၣ်ဖးဒိၣ်(၁၆၂)ဘျီတဘျီ

ကီၢ်တီၢ်အူပကူပုၤကညီဘျာထံခဝရ်ဖိ တၢ်အိၣ်ဖိၣ်ဖးဒိၣ်(၁၆၂) ဘျီတဘျီဘၣ်တၢ်မၤအိၣ်ဖိၣ်ဖးဒိၣ်ဖိ မိၤထၢၣ်ပုၤသီကညီဘျာထံတၢ်အိၣ်ဖိၣ်ဖးဒိၣ်, ကစၢ်ဂၢၤ ချၢကဝီၤ ဖဲလၢအုၣ်ဖျိ(၅-၈)သီ, ဟါ(၂၀၁၈)နီၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်တီၢ်ထူမုၢ်ဝဲ- “ဆူတၢ်ဒိၣ်ထီၣ်လၢသ့ၣ်ဂုၤသးကျဲၤဒီး တၢ်ဒိၣ်တုၢ်ခိၣ်ပုၤ” န့ၣ်လီၤ. တၢ်အိၣ်ဖိၣ်ဖးဒိၣ်တဘျီအံၤအိၣ်ဒီး တၢ်ပျါပျါပျါ, ခွါထဲး, ခွါယၢ်, ဒီးကရၢတၢ်သးဝံၣ်ပြာ စ့ၢ်ကီးန့ၣ်လီၤ. အိၣ်ဒီးတၢ်မၤလၢကဝီၤပုၤဖျါထီၣ်အတီၢ်တဆဲးဒီး ပုၤလၢအ မၤန့ၢ်တၢ်လၢကဝီၤတဖၣ်ဒီး ပုၤဖျါထီၣ်လၢသ့ၣ်ဂုၤသးကျဲၤတၢ်မၤလိၣ်တဖၣ် န့ၣ်လီၤ. အိၣ်စ့ၢ်ကီးဒီးတၢ်တူၢ်လိၣ်တၢ်အိၣ်ဖိၣ်ဖးဒိၣ် အသီတဖုလၢအမုၢ်-ယုၢ်ပံး ဒိၣ်န့ၣ်လီၤ. ကမုၢ်ပံးဆဲးလီၤမံၤခဲလၢအိၣ်ဝဲ (၁၅၁၆)န့ၣ်လီၤ. ကီၢ်တီၢ်အူ ပကူတဝီၤအိၣ်လွံၤကဝီၤဒီး တၢ်အိၣ်ဖိၣ်ဖးဒိၣ်(၁၆၂)ဖိၣ်လၢ(၂၀၁၈)နီၣ် အံၤန့ၣ်လီၤ. န့ၣ်လၢကပဲတၢ်အိၣ်ဖိၣ်ဖးဒိၣ်ကလီၤဘၣ်ဖဲ ခုၣ်အကူတၢ်အိၣ်ဖိၣ်ဖးဒိၣ်, မုၢ်န့ၣ်ကဝီၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်အိၣ်ဖိၣ်ဖးဒိၣ်တဘျီအံၤပုၤ လၢအလဲၤခဲ ခဝရရှာန်ခၢၣ်စး မုၢ်ဝဲ- သရၣ်မုၢ်မုၢ်ဖိ(ပုၤန့ၣ်တၢ်ဒိၣ်), သရၣ်မုၢ်ထူခုၣ်ကလံၣ်ဖိ(ပုၤန့ၣ် တၢ်, တၢ်ကဟ့ၣ်ယၢ်ဒီးတၢ်ကူၣ်လိၣ်တၢ်ဝဲကျဲၤ)ဒီး သရၣ်တနီၣ်ထူ (ပုၤန့ၣ်တၢ်သးယဲၤ, ထုးထီၣ်ရၢလီၤလံၣ်လံၣ်ဝဲကျဲၤ)တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ကီၢ်တီၢ်အူသ့ၣ်တီၣ်ဘျီမိၤပုၤ တၢ်အိၣ်ဖိၣ်ဖးဒိၣ်(၁၆၂)ဘျီတဘျီ

ကီၢ်တီၢ်အူသ့ၣ်တီၣ်ဘျီမိၤပုၤ တၢ်အိၣ်ဖိၣ်ဖးဒိၣ်(၁၆၂)ဘျီတဘျီဘၣ်တၢ်မၤအိၣ်ဖိၣ်ဖးဒိၣ်ဖိ, ကစၢ်ဂၢၤပုၤဖျါ, ပုၤလုၢ်ခဲ, ချၢၣ်မုၢ်ပၤ, ပသီပုၤသဝီဖဲ လၢမၤရဲး(၂၉)သီ တုာ်လၢအုၣ်ဖျိ(၁)သီန့ၣ်လီၤ. တၢ်တီၢ်ထူမုၢ်ဝဲ- “ဟိစီဆုံသးမၤယုၤအတၢ်မၤလၢ အကလုၢ်တီတုၤအကတၢ်” န့ၣ်လီၤ. တၢ်အိၣ်ဖိၣ်ဖးဒိၣ်ကတီၢ်အိၣ်ဒီးဝဲကျဲတဘျီတဘျီတၢ်ဘၢ, တၢ်ဖဲးတၢ်မၤအတၢ်ပံး ဖျါ, တၢ်ဟ့ၣ်လီၤလံၣ်အုၣ်သးဆူတၢ်မၤလိၣ်ဖျါတၢ်ကွဲး, ပုၤဖျါထီၣ်(၅)ဂၤ န့ၣ်လီၤ. အိၣ်စ့ၢ်ကီးဒီးတၢ်သးဝံၣ်ပံးလွံၤပြာ, ဃၢ်ပံးပြာ, ခွါယၢ်တၢ်ပြာတ ဖၣ်န့ၣ်လီၤ. အိၣ်ဒီးတၢ်ဟိစီဆုံခိၣ်န့ၢ်အသီတဝီလၢ(၂၀၁၉-၂၀၂၁)နီၣ် အကီၢ် စ့ၢ်ကီးန့ၣ်လီၤ. ကီၢ်တီၢ်အူသ့ၣ်တီၣ်ဘျီအံၤ ပုၤဟဲးဆဲးလီၤမံၤခဲလၢ(၁၂၄၄) ဂၤန့ၣ်လီၤ. ပုၤကညီဘျာထံခဝရရှာန်ခၢၣ်စး-သရၣ်အဲဒၢဒး ဒီးသရၣ်မုၢ်ကူၣ်ဖိ လုတဖၣ် လဲၤတုၤအိၣ်ရလိၣ်မုၢ်လိၣ်ဘၣ်သကိးဘၢသကိးတၢ်န့ၣ်လီၤ.

တီၢ်အူကီၢ်ကဲၤခၢၣ်ကဲၤဘၢ ကမုၢ်ကတီၢ်အိၣ်ဖိၣ်ဖးဒိၣ်(၁၃၅)ဘျီတဘျီ

တီၢ်အူကီၢ်ကဲၤခၢၣ်ကဲၤဘၢ ဘျာထံခဝရ်ဖိ တၢ်အိၣ်ဖိၣ်ဖးဒိၣ်(၁၃၅)ဘျီတဘျီ ဘၣ်တၢ်မၤအိၣ်ဖိၣ်ဖးဒိၣ်ဖိ လၢမၤရဲး (၂၉)သီတုာ် လၢအုၣ်ဖျိ(၁)သီ, ၂၀၁၈နီၣ် ဖဲတၢ်မုၢ်အခိၣ်ကညီဘျာ ထံခဝရ် တၢ်အိၣ်ဖိၣ်ဖးဒိၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်တီၢ်ထူမုၢ်ဝဲ- “လၢထီၣ်ပုၤထီၣ်လၢခိၣ်န့ၢ် အတၢ်ဒိၣ် တုၢ်ခိၣ်ပုၤ” န့ၣ်လီၤ. တၢ်အိၣ်ဖိၣ်ဖးဒိၣ်တဘျီအံၤအိၣ်ဒီး တၢ်သတြီၤတဖၣ်လၢအ မုၢ်- ဖျါပျါ, ဃၢ်လွံၤ, ဃၢ်ပံး ဒီးဖိသ့ၣ်တၢ်သးဝံၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. အိၣ်စ့ၢ် ကီးဒီး တၢ်ဟ့ၣ်လၢကဝီၤပုၤဖျါထီၣ်အတီၢ်တဆဲး, ပုၤဖျါထီၣ်ဖျါစီမိၤ, ပုၤဖျါ ထီၣ်လံၣ်စီဆုံကူၣ်တဖၣ်လၢ(၂၀၁၇-၂၀၁၈)နီၣ်ဒိၣ်အမုၢ် - အတီၢ်တဆဲးပုၤဖျါ ထီၣ်ပတီၢ်မုၢ်(၁၁)ဂၤ, ပုၤဖျါထီၣ်ယုၢ်ဒီးတၢ်လၢကဝီၤ(၆)ဂၤ ခဲလၢပံးဖိၣ် (၁၇)ဂၤန့ၣ်လီၤ. ပုၤဖျါထီၣ်ဖျါစီမိၤ(၉)ဂၤဒီး ပုၤဖျါထီၣ်လံၣ်စီဆုံကူၣ်(၂၆)ဂၤ န့ၣ်လီၤ. တၢ်အိၣ်ဖိၣ်ဖးဒိၣ်တဘျီအံၤအိၣ်ဒီးတၢ်ယုၤထၢခိၣ်န့ၢ်အသီလၢ(၂၀၁၈- ၂၀၂၀)နီၣ်တဖၣ် ဒိၣ်အမုၢ် - သရၣ်မုၢ်န့ၣ်အူ(ကီၢ်ပိၣ်မုၢ်ဝဲကျဲၤပုၤန့ၣ်တၢ်), သရၣ်ကွဲးစၢ်ထြဲး(တၢ်သးခကစိၣ်ပုၤန့ၣ်တၢ်), သရၣ်မုၢ်လုၢ်ဒိၣ်ထီၣ်(လံၣ် လံၣ် ဒီးတၢ်ဆဲးတၢ်လၢဝဲကျဲၤပုၤန့ၣ်တၢ်), သရၣ်နီၣ်ထူ(ပိၣ်ခွါဝဲကျဲၤ ပုၤန့ၣ် တၢ်)တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်မၤလၢကဝီၤကွၢ်သရၣ်သုလ္လံၣ်ထီၣ် လၢကီၢ်ဖိၣ်စၢၤ ကရၢခိၣ်မၤတုၢ်တၢ်ဒီး သရၣ်ဒိၣ်အဲလဲမိလၢအမုၢ် ကီၢ်သရၣ်ပမၤကရၢန့ၣ် ရဲၣ်န့ၣ်လီၤ. အိၣ်ဒီးတၢ်လဲလိၣ်ကွၢ်တၢ်အိၣ်ဖိၣ်ဖးဒိၣ်(၁)ဖုအမံၤ, “ထီၣ်ခိၣ်ခဝရ် တၢ်အိၣ်ဖိၣ်ဖးဒိၣ်” ဆူ “အဘျီန့ၣ်ခဝရ်တၢ်အိၣ်ဖိၣ်ဖးဒိၣ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤဟဲးဆဲးလီၤမံၤခဲ လၢ(၄၅၉)ဂၤန့ၣ်လီၤ. ပုၤကညီဘျာထံခဝရရှာန်ခၢၣ်စး သရၣ်မုၢ်မုၢ်ဖိ(ပိၣ်မုၢ်ဝဲကျဲၤပုၤန့ၣ်တၢ်) ဒီးသရၣ်စၢ်ဟ့ၣ်ဂုၤ(သရၣ်သမဲဝဲကျဲၤပုၤန့ၣ်တၢ် သးယဲၤ)တဖၣ် လဲၤတုၤအိၣ်ရလိၣ်မုၢ်လိၣ်ဘၣ်သကိးန့ၣ်လီၤ.

(၅၇)ဖိုဗ်၊ ကဝီ(၅)ကဝီခေတ်စးန့ဗ်လီၤ။ ပုၤကညီဘျာထံခဝုရျာဗ်ခါးစး သရဗ်ဒိဗ်ယုၤမုၢ်(န့ဗ်ရွဲဗ်သပဲ)ဒီး သရဗ်မုဗ်ကကီဗ်ထု(ပုၤမၤစ့)လဲၤဒီး ဟ့ဗ်ဂံၢ်ဟ့ဗ်ဘါရုလိာ်မုဗ်လိာ်သကိးလၢ တၢ်အိဗ်ဖိုဗ်တဘျီအံၤန့ဗ်လီၤ။

ကီၢ်ချာဗ်လွံၤထုဗ်တနံဗ်တဘျီတၢ်အိဗ်ဖိုဗ်ဖးဒိဗ်(၉၄)ဘျီတဘျီ

ကီၢ်ချာဗ်လွံၤထုဗ်တနံဗ်တဘျီ တၢ်အိဗ်ဖိုဗ်ဖးဒိဗ်(၉၄)ဘျီတဘျီ ဘဉ်တၢ်မၤအိၤဖဲလါမၤရူး(၂၀-၃၀),၂၀၁၈န့ဗ်, ဖဲထီဗ်သလုလိာ်ကညီ ဘျာထံတၢ်အိဗ်ဖိုဗ်န့ဗ်လီၤ။ တၢ်တိာ်ထုမုဗ်ဝဲ- လၢထီဗ်ပုၤထီဗ်လၢခိဗ်န့ဗ် အတၢ်ဒိဗ်တုဗ်ခိဗ်ပုၤ န့ဗ်လီၤ။ အိဗ်ဒီးတၢ်ရဲဗ်တၢ်ကျဲၤတဖဉ်လၢ အမုဗ်ဝဲ -တၢ်မၤလၢကပီၤခိဗ်န့ဗ်လၢအမၤတၢ်တဖဉ်, ကီၢ်ဖိကီၢ်လံၤလၢအဖျိ ထီဗ်လံာ်စိဆုံကတုၤတဖဉ်န့ဗ်လီၤ။ အိဗ်စ့ၢ်ကိးဒီးတၢ်သးဝံဉ်ပြၢ အကလုာ်က လုာ်လၢခ.တ.သးစါ, ပိာ်မုဗ်ကရၢ, သရဗ်သမဲါဝဲကျဲၤတဖဉ်အိဗ်ဒီး တၢ် ဒိဟံဗ်သရဗ်ကျဲၤတီ(ထီဗ်သလုလိာ်ကညီဘျာထံတၢ်အိဗ်ဖိုဗ်) အတၢ်ရဲဗ် တၢ်ကျဲၤန့ဗ်လီၤ။ပုၤဟံးဆဲးလီၤမံၤခဲလၢအိဗ်ဝဲ(၁၇၀၁)ဂၢန့ဗ်လီၤ။ ပုၤက ညီဘျာထံခဝုရျာဗ်ခါးစး သရဗ်ဒိဗ်ဒီးကထၢဗ်မိစးသ့(တၢ်ကတံာ် ကတီၢ် ဒုးဒိဗ်ထီဗ်ထီဗ်ခိဗ်န့ဗ်ဝဲကျဲၤပုၤန့ဗ်တၢ်) ဒီးသရဗ်မုဗ်လါဖိ(ယုၤဂုၢ်ပိညါ ဝဲကျဲၤပုၤန့ဗ်တၢ်) တဖဉ်လဲၤဒီးရုလိာ်ဘျာထံသကိးဘါသကိးတၢ်န့ဗ်လီၤ။

ကီၢ်ပသံဉ်စ့ၢ်မုးကီၢ်တၢ်အိဗ်ဖိုဗ်ဖးဒိဗ်(၁၆၉)ဘျီတဘျီ

ကီၢ်ပသံဉ်စ့ၢ်မုးစ့ၢ်ဘျာထံခဝုရ်ဖိတၢ်အိဗ်ဖိုဗ်သကိးတၢ်အိဗ်ဖိုဗ်, ကီၢ်တၢ်အိဗ်ဖိုဗ်ဖးဒိဗ်(၁၆၉)ဘျီတဘျီဘဉ်တၢ်မၤအိၤဖဲ ပဟံဉ်လုာ်, ပဟံဉ် ပုၤတၢ်အိဗ်ဖိုဗ်, ပသံဉ်မုဗ်ထီဗ်ကဝီ, လါမၤရူး(၁၅-၁၈)သီ,၂၀၁၈န့ဗ် န့ဗ်လီၤ။ တၢ်တိာ်ထုမုဗ်ဝဲ-“ယုၤအိဗ်လၢယအိဗ်တခီလီၤ။ ပုၤကညီက မၤယၢဒ်လဲဉ်ဒ်လဲဉ်န့ဗ်ယတဘဉ်ယိဉ်ဘဉ်” န့ဗ်လီၤ။ ပုၤကညီဘျာထံ ခဝုရျာဗ်ခါးစးမုဗ်ဝဲ-သရဗ်ဒိဗ်ကွၢ်လၢယံၤသးတီ(သရဗ်သမဲါဝဲကျဲၤ ပုၤ န့ဗ်တၢ်)ဒီး သရဗ်သီတုၢ်(ခဝုရျာဗ်ဝဲဒီးခိဗ်)တဖဉ်န့ဗ်လီၤ။ ကမုဗ်ဆဲး လီၤမံၤခဲလၢအိဗ်ဝဲ(၃၇၉၀)ဂၢန့ဗ်လီၤ။ နံဉ်လၢကဟံးတၢ်အိဗ်ဖိုဗ်ဖးဒိဗ် ကဘဉ်ဖဲ ငပုတီကဝီ, ကပလုာ်ခဝုရ်တၢ်အိဗ်ဖိုဗ်န့ဗ်လီၤ။

ကီၢ်မုဗ်သဉ်ယဉ်ဝဲတၢ်အိဗ်ဖိုဗ်ဖးဒိဗ်(၁၃၁)ဘျီတဘျီ

ကီၢ်ပုဉ်သဉ်ယဉ်ဝဲတၢ်အိဗ်ဖိုဗ်ဖးဒိဗ်(၁၃၁)ဘျီတဘျီဘဉ် တၢ်မၤအိၤဖဲ အဲယုဉ်ခဝုရ်တၢ်အိဗ်ဖိုဗ် ဖဲလါမၤရူး(၂၁-၂၅)သီ, ၂၀၁၈ န့ဗ်န့ဗ်လီၤ။ တၢ်တိာ်ထုမုဗ်ဝဲ- “လၢထီဗ်ပုၤထီဗ်လၢခိဗ်န့ဗ်အတၢ်ဒိဗ်တုဗ် ခိဗ်ပုၤ” န့ဗ်လီၤ။ အိဗ်စ့ၢ်ကိးဒီးအဲယုဉ်ကညီဘျာထံတၢ်အိဗ်ဖိုဗ်ပုၤထီဗ် (၁၅၀)နံဉ်ယုဘလံၤ,ကျဲၤစးကရၢဒီးပိာ်မုဗ်ကရၢ(၁၂၅)နံဉ်ယုဘလံၤ န့ဗ်လီၤ။ပုၤဟံးထီဗ်တၢ်အိဗ်ဖိုဗ်ခဲလၢအိဗ်ဝဲ(၄၃၁)ဂၢန့ဗ်လီၤ။ နံဉ်လၢ ကဟံးတၢ်အိဗ်ဖိုဗ်(၁၃၂)ဘျီတဘျီကဘဉ်ဖဲ စ့ကွမိလးကဝီ, ဟါယုၤတၢ် အိဗ်ဖိုဗ်န့ဗ်လီၤ။ ခဝုရျာဗ်ခါးစးသရဗ်ဒိဗ်ကွၢ်လၢယံၤသးတီ ဒီးသရဗ်ထု ကပီၤတဖဉ် လဲၤတုၢ်အိဗ်ရုလိာ်မုဗ်လိာ်သကိးန့ဗ်လီၤ။

ကီၢ်တကူဉ်တနံဗ်တဘျီ(သ့ကီၢ်လါ)တၢ်အိဗ်ဖိုဗ်ဖးဒိဗ်(၁၆၅)ဘျီတဘျီ

ကီၢ်တကူဉ်ပုၤကညီဘျာထံခဝုရ်ဖိထံလီၢ်ကီၢ်ပုၤတၢ်အိဗ်ဖိုဗ် သကိးတၢ်အိဗ်ဖိုဗ် တနံဉ်တဘျီ(သ့ကီၢ်လါ)တၢ်အိဗ်ဖိုဗ်ဖးဒိဗ်(၁၆၅)ဘျီ တဘျီဘဉ်တၢ်မၤအိၤဖဲလဲယုဉ်ခိဗ်တၢ်အိဗ်ဖိုဗ်, အမဉ်ပိဉ်လဲဉ်တၢ်သးခုက စီဉ်ကဝီ စးထီဉ်ဖဲလါမၤရူး(၂၀ တုၤ ၂၅)သီ, ၂၀၁၈န့ဗ်န့ဗ်လီၤ။ တၢ်တိာ်ထု မုဗ်ဝဲ-“လၢထီဉ်ပုၤထီဉ်လၢ ခိဉ်န့ဗ်အတၢ်ဒိဗ်တုဗ်ခိဉ်ပုၤ” န့ဗ်လီၤ။ တၢ်အိဗ် ဖိုဗ်တဘျီအံၤအိဉ်ဒီးခဝုရ်ဖိတၢ်ကူဉ်ဘဉ်ကူဉ်သ့ဝဲကျဲၤ နံဉ်(၅၀)ယုဘလံၤ အမူး,တၢ်မၤလၢကပီၤ ပုၤမၤတၢ်သးခုကစီဉ်ပုၤထီဉ်(၂၅)နံဉ်,အနံဉ်(၄၀), အနံဉ်(၅၀)တဖဉ်န့ဗ်လီၤ။ အိဉ်ဒီးတၢ်မၤလၢကပီၤက့ၤ သရဗ်ကျဲၤစ့(တၢ် သ့ဉ်ခိဉ်ပုၤန့ဉ်တၢ်) လၢအိဉ်ဘုးလၢတၢ်မၤ, ဒီးယုထုထီဉ်သရဗ်ဖျိမုဗ်ပုၤန့ဉ် တၢ်အသးန့ဉ်လီၤ။ တၢ်ဟ့ဉ်လီၤလံာ်အုဉ်သး ဆုပုၤဖျိထီဉ်တၢ်မၤလဲလံာ်စိ ဆုံခိဖျိတၢ်ကွဲးအိဉ်ဝဲ(၁၁)ဂၢန့ဉ်လီၤ။ တၢ်အိဉ်ဖိုဉ်တဘျီအံၤအိဉ် ဒီးတၢ်တူၢ် လိာ်တၢ်အိဉ်ဖိုဉ်အသီတဖုလၢအမုဉ်-ပျီပံးလၢတၢ်အိဉ်ဖိုဉ်(ပုၤခိဉ်ကဝီ) န့ဉ်လီၤ။ ကီၢ်တကူဉ်အိဉ်ဒီးတၢ်အိဉ်ဖိုဉ်(၃၃၅)ဖိုဉ်ဟံးဖိုဉ်အသီ(၁)ဖိုဉ် (၃၃၅)ဖိုဉ်,ကဝီ(၁၅)ကဝီဒီး တကရူၤမၤသကိးတၢ်န့ဉ်လီၤ။ အိဉ်စ့ၢ်ကိးဒီး ဃံာ်လုာ်ဃုာ်ဒီးခွါယာဉ်တၢ်သးဝံဉ်ပြၢ, ဖျါဉ်ပျီတၢ်ပြၢတဖဉ်န့ဉ်လီၤ။ ခဝုရျာ ခါးစးသရဗ်မုဗ်န့ထီဉ် ဒီးသရဗ်မုဗ်ဂုၤဂုၤလဲၤဒီးရုလိာ်တုဉ်အိဉ်သကိး န့ဉ်လီၤ။ ပုၤဟံးဆဲးလီၤမံၤခဲလၢအိဉ်ဝဲ(၁၃၇၀)ဂၢန့ဉ်လီၤ။ နံဉ်လၢကဟံး တၢ်အိဉ်ဖိုဉ်ကလီၤဘဉ်ဖဲ, ဘိဉ်ကလုာ်ကဝီ, ပျီဘဉ်တၢ်အိဉ်ဖိုဉ်န့ဉ်လီၤ။

ကီၢ်ကယါမိဉ်မုဉ်တၢ်အိဗ်ဖိုဗ်ဖးဒိဗ်(၁၀၉)ဘျီတဘျီ

ကီၢ်ကယါဘျာထံခဝုရ်ဖိကရၢမိဉ်ပုၤ တၢ်အိဉ်ဖိုဉ်ဖးဒိဗ်(၁၀၉) ဘျီတဘျီ ဘဉ်တၢ်မၤအိၤဖဲလါမၤရူး(၂၁-၂၄), ၂၀၁၈န့ဉ် လၢဒိဆိဉ်ကျိ တၢ်အိဉ်ဖိုဉ်, နီဉ်ပလဲကဝီ ဒီးတၢ်တိာ်ထုမုဗ်ဝဲ “လၢထီဉ်ပုၤထီဉ်လၢခိဉ်န့ဉ် အတၢ်ဒိဉ်တုဉ်ခိဉ်ပုၤ” န့ဉ်လီၤ။ တၢ်အိဉ်ဖိုဉ်တဘျီအံၤ ခဝုရျာဉ်ခါးစးပုၤလၢ အလဲၤအိဉ်သကိးဘဉ်မုဉ်ဝဲ သရဗ်ဒိဉ်ဒီးကထၢဉ်စဲစဲစာဉ်(ခဝုရျာဉ်န့ဉ်ရွဲဉ်)ဒီး သရဗ်မုဉ်ကျဲၤဖိ(ပုၤန့ဉ်တၢ်,ခဝုရ်ဖိတၢ်မၤဂုၤမၤစၢၤဒီးတၢ်ဂုၤထီဉ်ပသီထီဉ် ဝဲကျဲၤ)န့ဉ်လီၤ။ အိဉ်ဒီးတၢ်မၤလၢကပီၤက့ၤကီၢ်ခိဉ်, ကီၢ်ခိဉ်စၢၤမၤတုၢ် တၢ်တဖဉ်လီၤ။ အိဉ်ဒီးတၢ်သတြီၤလၢအမုဉ်ဖျါဉ်ပျီဉ်(ပိဉ်မုဉ်, ပိဉ်ခွါ), ဃံာ် လုာ်, ခွါယာဉ်, ဒၢပလုာ်တၢ်ဒုတၢ်အူ အတၢ်သတြီၤ,တၢ်ဆဲးတၢ်လၢဒီး တၢ်ဒုးန့ဉ်လၢသးပုၤပတီၢ်(စီၤန့ဉ်ယုမယၤအဂုၢ်),တၢ်ဒုးန့ဉ်ဒီးလၢဘဉ်ထွဲဒီး ခိဉ်ဃၢၤန့ဉ်ဒီးတၢ်အိဉ်ဆူဉ်အိဉ်ချ့ အဂုၢ်စ့ၢ်ကိးန့ဉ်လီၤ။တၢ်အိဉ်ဖိုဉ်တ ဘျီအံၤပုၤလၢအဆဲးလီၤမံၤခဲလၢအိဉ်ဝဲ(၁၉၄၂)ဂၢန့ဉ်လီၤ။

ကီၢ်ကူးအုကမုဉ်တၢ်အိဗ်ဖိုဉ်ဖးဒိဗ်(၁၀)ဘျီတဘျီ

ကီၢ်ကူးအုကညီဘျာထံခဝုရ်တၢ်အိဉ်ဖိုဉ်သကိးတၢ်အိဉ်ဖိုဉ် ကမုဉ်တၢ်အိဉ်ဖိုဉ်ဖးဒိဉ်ပုၤထီဉ်(၁၁)ဘျီတဘျီဘဉ် တၢ်မၤအိၤဖဲဘုၤ သနံတၢ်အိဉ်ဖိုဉ်, ကးလံဉ်တြီၤကဝီ, ကီၢ်ကူးအုစးထီဉ်ဖဲလါမၤရူး (၁၃) သီတုၤ(၁၆)သီပၤ, ၂၀၁၈န့ဉ်န့ဉ်လီၤ။ တၢ်တိာ်ထုမုဗ်ဝဲ- “လၢထီဉ်ပုၤထီဉ် လၢ ခိဉ်န့ဉ်အတၢ်ဒိဉ်တုဉ်ခိဉ်ပုၤ” န့ဉ်လီၤ။ တၢ်အိဉ်ဖိုဉ်တဘျီအံၤအိဉ်စ့ၢ် ကိးဒီးခဝုရ်ဖိတၢ်ကူဉ်ဘဉ်ကူဉ်သ့ဝဲကျဲၤ ကျဲၤန့ဉ်ယုဉ်ဖဲသဉ်အတၢ်သးဝံဉ်, ကျဲးစးကရၢဖျါဉ်ပျီ, ဃံာ်ဃံးတၢ်သးဝံဉ်သတြီၤတဖဉ်န့ဉ်လီၤ။ ပုၤဖျိထီဉ် တၢ်မၤလဲလံာ်စိဆုံခိဖျိတၢ်ကွဲးအိဉ်ဝဲ(၂)ဂၢန့ဉ်လီၤ။ ကမုဉ်ဟံးဆဲးလီၤမံၤ ခဲလၢအိဉ်ဝဲ(၄၉၇)ဂၢန့ဉ်လီၤ။ ပုၤကညီဘျာထံခဝုရျာဉ်ခါးစး သရဗ်မုဉ်

ထိုက်တိုက်မာလိလံာ်စီဆုံခိဖျိုတိုကွဲးအိဉ်ဝဲ(၂)ဂါန့ဉ်လီၤ. ကမ္ဗာဂ်ဟဲဆဲးလီၤမံးခဲလက်အိဉ်ဝဲ(၄၉၇)ဂါန့ဉ်လီၤ. ပုၤကညီဘျာထံခဝုရျာဉ်ခါဉ်စး သရဉ်မုဉ်ကကိဉ်ထူ ဒီးသရဉ်မုဉ်အဲဉ်သီထူလဲၤရူလိာ်တုၤအိဉ် ဘါသကိးတၢ်လၢတၢ်အိဉ်ဖိဉ်တဘျီအံၤန့ဉ်လီၤ. နံဉ်လၢကဟဲကိာ်တၢ်အိဉ်ဖိဉ်ကလီၤဘဉ်ဖဲသီပုဉ်မုဉ်န့ဉ်ကဝီၤန့ဉ်လီၤ.

ကိာ်ဘျးကမ္ဗာဂ်တၢ်အိဉ်ဖိဉ်ဖးဒိဉ်(၃၉)ဘျီတဘျီ

ကိာ်ဘျးကမ္ဗာဂ်တၢ်အိဉ်ဖိဉ်ဖးဒိဉ်(၃၉)ဘျီတဘျီ ဘဉ်တၢ်မၤအံၤဖဲဘျီလိာ်တၢ်အိဉ်ဖိဉ်, ကတဉ်ကဝီၤ, ဖဲလိမာ်ရူး(၁၂) သီတုၤ(၁၅)သီန့ဉ်လီၤ. တၢ်တိာ်ထူမုဉ်ဝဲ-“လၢထီဉ်ပုၤထီဉ်လၢခိဉ်န့ဉ်အတၢ်ဒိဉ်တုဉ်ခိဉ်ပုၤ” န့ဉ်လီၤ. လၢတၢ်အိဉ်ဖိဉ်တဘျီအံၤ အိဉ်ဒီးတၢ်သတြီၤလံာ်စီဆုံတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤ, ထါသးဝံဉ်သတြီၤ, ကရူၢ်တၢ်သးဝံဉ်, ခွါထဲး, ခွါယုာ်, သတြီၤတဖဉ်ဒီးတၢ်လိာ်ကွဲးဖျါတဖဉ်န့ဉ်လီၤ. အိဉ်စ့ၢ်ကိးဒီး ကိာ်တုၤလိာ်တၢ်အိဉ်ဖိဉ် အသိ(၃)ဖိဉ်လၢအမုဉ်စုမူရန့ၤ, ဖိမုဉ်သိဒီးဘူးပူတၢ်အိဉ်ဖိဉ်တဖဉ်န့ဉ်လီၤ. အိဉ်ဒီးတၢ်ဃုထၢကိာ်ဝဲၤကျိၤခိဉ်န့ဉ်အသိတဖဉ်လၢအမုဉ်ဝဲ-သရဉ်မုဉ်အဘဉ်ကုလ်(ခရံဉ်ဖိတၢ်ကုဉ်ဘဉ်ကုဉ်သ့ဝဲၤကျိၤပုၤန့ဉ်တၢ်)ဒီး သရဉ်သဉ်ခိဉ်စ့ဉ်(တၢ်သးခုကစီဉ်ဒီးမံးရူၢ်ဝဲၤကျိၤပုၤန့ဉ်တၢ်)တဖဉ်န့ဉ်လီၤ. ကိာ်ဘျးအိဉ်ဒီး တၢ်အိဉ်ဖိဉ်(၉၁)ဖိဉ်ဒီး ကဝီၤ(၁၁)ကဝီၤမၤသကိးတၢ်န့ဉ်လီၤ. ခဝုရျာဉ်ခါဉ်စး သရဉ်ဒိဉ်မုဉ်ထူ(တၢ်ဘဉ်ထွဲတုၤအိဉ်လိာ်သးဝဲၤကျိၤပုၤန့ဉ်တၢ်) ဒီးသရဉ်အဲးဒဲး(တၢ်သးခုကစီဉ်ဒီးမံးရူၢ်ဝဲၤကျိၤပုၤန့ဉ်တၢ်သးဝဲၤ) သုဉ်တဖဉ်လဲၤ တုၤရူလိာ်မုဉ်လိာ်သးန့ဉ်လီၤ. ပုၤဆဲးလီၤမံးအိဉ်ဝဲ(၅၉၄)ဂါန့ဉ်လီၤ. နံဉ်လၢကဟဲကိာ်တၢ်အိဉ်ဖိဉ်ကဘဉ် တၢ်တုၤလိာ်အံၤလၢ လုလိာ်တၢ်အိဉ်ဖိဉ်ခူဉ်ပိဉ်လဲဉ်ကဝီၤန့ဉ်လီၤ.

ကိာ်မုဉ်ပာဆူတၢ်ကမံးတံာ်တၢ်အိဉ်ဖိဉ်(၁၁)ဘျီတဘျီ

ကိာ်မုဉ်ပာဆူတၢ်ကမံးတံာ်တၢ်အိဉ်ဖိဉ်(၁၁)ဘျီတဘျီ ဘဉ်တၢ်မၤအံၤဖဲ ပိဉ်န့ဉ်ကိာ်ဆဉ်, အိဉ်မးကိာ်တၢ်အိဉ်ဖိဉ်, ဘဲငါယဉ်ကဝီၤ, ဖဲလိဖးတြၢအါရံၤ(၂၁)သီ တုၤ(၂၅)သီန့ဉ်လီၤ. တၢ်အိဉ်ဖိဉ်တဘျီအံၤ တၢ်တိာ်ထူမုဉ်ဝဲ-“လၢထီဉ်ပုၤထီဉ်လၢခိဉ်န့ဉ်အတၢ်ဒိဉ်တုဉ်ခိဉ်ပုၤ” န့ဉ်လီၤ. လၢခဝုရျာဉ်ခါဉ်စးသရဉ်မုဉ်ဒိဉ်တုဉ်မုဉ်ဖျါဒီး သရဉ်မုဉ်စာ်ဘျးဝါ လဲၤဟ့ဉ်တၢ်သိဉ်လိာ်ဒီးရူလိာ်မုဉ်လိာ်ဘုဉ်သကိးဘါသကိးတၢ်န့ဉ်လီၤ. (၂၅)သီအိဉ်စ့ၢ်ကိးဒီး ကိာ်မုဉ်လံာ်စီဆုံကုၢ်တၢ်ရဲဉ်တၢ်ကျိၤဒီး ပုၤဒီးန့ဉ်လိာ်အုဉ်သးအိဉ်ဝဲ(၅)ဂါန့ဉ်လီၤ. တၢ်အိဉ်ဖိဉ်တဘျီအံၤ ပုၤဟဲဆဲးလီၤမံးခဲလက်(၁၅၆)ဂါန့ဉ်လီၤ.

ကိာ်နဲဉ်ခွဲဉ်အသိတဖဉ်လၢ ကိာ်(၂)ဘျီ

သရဉ်ဒိဉ်ဒီးကထာဉ်ထံဖိန့ၤ

သရဉ်ဝုဉ်လုအိဉ်

ကိာ်(၂)ဘျီလၢ ဃုထၢထီဉ်နဲဉ်ခွဲဉ်အသိတဖဉ်လၢအမုဉ်- Rev. Dr. ထံဖိန့ၤ(ကိာ်ဆိထံး) ဒီး သရဉ်ဝုဉ်လုအိဉ်(ကိာ်ကယါဖူး)တဖဉ်န့ဉ်လီၤ.

ကိာ်ဆိထံးတၢ်အိဉ်ဖိဉ်သကိးတၢ်အိဉ်ဖိဉ်(၁၄၄)ဘျီတဘျီ

ကိာ်ဆိထံးကညီဘျာထံခရံဉ်ဖိတၢ်အိဉ်ဖိဉ်သကိးတၢ်အိဉ်ဖိဉ်(၁၄၄)ဘျီတဘျီ ဘဉ်တၢ်မၤအံၤဖဲဆိဝါ ဒါကညီဘျာထံခရံဉ်တၢ်အိဉ်ဖိဉ်ဖဲလိမာ်ရူး(၂၇)တုၤ (၃၀)သီန့ဉ်လီၤ. လၢတၢ်အိဉ်ဖိဉ်တဘျီအံၤ တၢ်တိာ်ထူမုဉ်ဝဲ-“လၢထီဉ်ပုၤထီဉ်လၢခိဉ်န့ဉ်အတၢ်ဒိဉ်တုဉ်ခိဉ်ပုၤ” န့ဉ်လီၤ. အိဉ်စ့ၢ်ကိးဒီးဝဲၤကျိၤလၢသးစာ်တၢ်မၤအဂီၢ်တၢ်ပြာတဖဉ်ဒီး ခရံဉ်ဖိတၢ်ကုဉ်ဘဉ်ကုဉ်သ့တၢ်ပြာတဖဉ်စ့ၢ်ကိးလီၤ. ခိဉ်န့ဉ်အသိလၢ(၂၀၁၈-၂၀၂၀)နံဉ်တဖဉ် မုဉ်ဝဲကိာ်ခိဉ်သရဉ်ဒိဉ်ထံမုကိာ်ခိဉ်စၢ(၁)သရဉ်ဒိဉ်စိက့ဉ်, ကိာ်ခိဉ်စၢ(၂) သရဉ်ဒိဉ်ဒီးကထာဉ်ဝါဝါဒုၢ်, (ကိာ်နဲဉ်ခွဲဉ်)သရဉ်ဒိဉ်ဒီးကထာဉ်ထံဖိန့ၤ, (ကိာ်နဲဉ်ခွဲဉ်စၢ)သရဉ်ဒိဉ်ဟူဆၢ, (ပုၤဟၤစု)သရဉ်မုဉ်ဆၢမုဉ်, (ပုၤဟၤစုစၢ)သရဉ်ကိး(ဒိ)ဝုလၢဂ်, (ခရံဉ်ဖိတၢ်ကုဉ်ဘဉ်ကုဉ်သ့ပုၤန့ဉ်တၢ်) သရဉ်မုဉ်မုဉ်လၢပုၤဒီး(ပုၤန့ဉ်တၢ်စၢ)သရဉ်မုဉ်သလဲမုဉ်န့ဉ်လီၤ. ဖဲတၢ်အိဉ်ဖိဉ်အဆၢကတီၢ်န့ဉ်တၢ်အိဉ်ဖိဉ်ဖိတဖဉ်လၢအမုဉ်ဆဉ်မုဉ်ပာကရူၢ်, လၢဂ်မုဉ်ထံးတၢ်အိဉ်ဖိဉ်, တီခူမုဉ်ဒါတၢ်အိဉ်ဖိဉ်, ခုပူတၢ်အိဉ်ဖိဉ်, ဖျးခိဉ်တၢ်အိဉ်ဖိဉ်, ထံစဉ်ခဲတၢ်မၤလီၤ, ဘိဉ်န့ဉ်ဒါတၢ်မၤလီၤ, ဆၢထံးတၢ်မၤလီၤဒီးယုၢ်ဂီၢ်လိာ်ဒါတၢ်မၤလီၤတဖဉ်ဘဉ်သ့ၢ်ပုၤဖျးဘဉ်န့ဉ်လီၤ. ပုၤဃုာ်ပုၤဖျးအိဉ်ဝဲ(၂၂၃၉)ဂါန့ဉ်လီၤ. ကိာ်ဆိထံးပုၤအိဉ်ဒီးကရူၢ်(၉)ကရူၢ်ဒီးတံန့ဉ်အံၤ ကိာ်တၢ်အိဉ်ဖိဉ်န့ဉ်ပိဉ်ပံးဒါကရူၢ်, မိကဲသဉ်ပာခိဉ်ကရူၢ်ဒီး ကိးဖျါကရူၢ်ပဉ်ဖိဉ်တုၤလိာ်ဝဲလီၤ. လၢခဲတံန့ဉ်န့ဉ်ကဘဉ်တၢ်တုၤလိာ်အံၤလၢဆဉ်မုဉ်ပာကရူၢ်န့ဉ်လီၤ. လၢတၢ်အိဉ်ဖိဉ်တဘျီအံၤ ပုၤဆဲးလီၤမံးအိဉ်ဝဲ(၇၆၇)ဂါန့ဉ်လီၤ. တၢ်အိဉ်ဖိဉ်တဘျီအံၤ သရဉ်မုဉ်ဒိဉ်တုဉ်မုဉ်ဖျါ(ထုးထီဉ်ရၢလီၤလံာ်လိာ် ဝဲၤကျိၤပုၤန့ဉ်တၢ်) ဒီးသရဉ်ဒိဉ်ဒီးကထာဉ်မိစဲးသ့(တၢ်ဒုးဒိဉ်ထီဉ်ထီဉ် ခိဉ်န့ဉ်ဝဲၤကျိၤပုၤန့ဉ်တၢ်)လဲၤဝဲဒဲး ခဝုရျာဉ်အခါဉ်စးန့ဉ်လီၤ.

ကိာ်ပကိတကုဉ်ကမ္ဗာဂ်တၢ်အိဉ်ဖိဉ်ဖးဒိဉ်(၁၄)ဘျီတဘျီ

ကိာ်ပကိတကုဉ်ကညီဘျာထံခရံဉ်ဖိတၢ်အိဉ်ဖိဉ်သကိးတၢ်အိဉ်ဖိဉ်အိဉ်ဒီးကိာ်ကမ္ဗာဂ်တၢ်အိဉ်ဖိဉ်ဖးဒိဉ်(၁၇)ဘျီတဘျီစးထီဉ်ဖဲ လဲၤမာ်ရူး(၈)သီတုၤ(၁၁)သီ, ၂၀၁၈နံဉ် ဖဲတၢ်သ့ဉ်န့ဉ်ဘျီဒိဉ်, ဇုာ်ဒုၢ်လၢဂ်, အုကတီၢ်န့ဉ်လီၤ. တၢ်တိာ်ထူမုဉ်ဝဲ-“လၢထီဉ်ပုၤထီဉ်လၢခိဉ်န့ဉ်အတၢ်ဒိဉ်တုဉ်ခိဉ်ပုၤ” န့ဉ်လီၤ. ပုၤကညီဘျာထံခဝုရျာဉ်အခါဉ်စး သရဉ်ထူကဝီၤ(တၢ်သးခုကစီဉ်ဒီးမံးရူၢ်ဝဲၤကျိၤပုၤန့ဉ်တၢ်) ဒီးသရဉ်တီလိာ်မုဉ်(တၢ်ကတိာ်ကတီၢ်ဒီးခိဉ်ထီဉ်ထီဉ်ခိဉ်န့ဉ်ဝဲၤကျိၤ တၢ်ရဲဉ်တၢ်ကျိၤမုဉ်ခိဉ်) တဖဉ်လဲၤဒီးဘုဉ်သကိးဘါသကိးရူလိာ်မုဉ်လိာ်သကိးသးန့ဉ်လီၤ. တၢ်အိဉ်ဖိဉ်တဘျီအံၤ အိဉ်စ့ၢ်ကိးဒီးပိဉ်မုဉ်ဝဲၤကျိၤ, ပိဉ်ခွါဝဲၤကျိၤ, ဖဲသ့ဉ်, သးစာ်တဖဉ်အတၢ်ပြာလၢအမုဉ်-တၢ်သးဝံဉ်ပြာ, လံာ်စီဆုံတၢ်ပြာ, ဖျါပုၤတၢ်ပြာ တဖဉ်န့ဉ်လီၤ. ကမ္ဗာဂ်လၢဟဲထီဉ်တၢ်အိဉ်ဖိဉ်ခဲလက်အိဉ်ဝဲ(၃၇၁)ဂါန့ဉ်လီၤ.